

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an 20 or.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe o lună 2 "

Zilnic de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numerul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

Pe un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 9 bani de fiecare publicațiune.

Manuscrispe nu se înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Quo vadis.

Am anunțat și noi, că marele scriitor polon, romancierul, Sienkiewicz a adresat o scrioare deschisă către împăratul Wilhelm II al Germaniei, în care acuză într'un chip strajnic politica de desnaționalizare a guvernului imperial față de Polonia din Posen. Actual de acuză, cum i-am putea zice, este un cap d'operă — scris de autorul lui »Quo vadis« adică — și dat fiind și renumele universal al autorului, este firesc că el face senzație și este obiect de discuție în întreaga lume civilizată. Toată presa mondială discută scrisoarea lui Sienkiewicz și este aproape fără excepțiune pe partea scriitorului, dând prin aceasta indirect și dovadă despre o solidaritate universală a presei întru apărarea libertăților, față de ori-care teorie etatistă în numele căruia se săvârșesc adevărate atentate la viața popoarelor.

Scrisoarea lui Sienkiewicz este adresată împăratului Wilhelm, întru apărarea Polonilor, polon fiind și marele scriitor. El o putea însă adresa, să fim sinceri, cu aceeași dreptate, Tarului Rușilor, ori Regelui Ungariei. Căci iată ce scrie marele scriitor:

»Mă adresez împăratului ca creștin și polonez, și în numele justiției. »Provedința« care a pus sub autoritatea împăratului o fracțiune considerabilă din marele popor polon, îi impuse în același timp și datoria de a respecta sufletul acestui popor, de a-l ocroti, de a veghia asupra onoarei sale, credinței, limbei, tradițiilor și sentimentelor sale. Dar sub domnia lui Wilhelm II suferințele polonezilor s'au agravat. Plângerile împilaților nu numai că nu s'au ascultate, dar guvernul german răspunde prin legi, cari și de către străini sunt socotite ca niște măsuri de ură și de violență.

»S'ar crede că e o răzbunare. Poporul polonez e liniștit. Așa dar, acuzarea, că el premeditează o răzvrătire împotriva Prusiei e o adevărată calomnie. Rezistența pe care natura omenească o opune violenței, nu-i nici acum o agitațiune politică.

Sienkiewicz se ridică apoi împotriva legii, care oprește pe polonezi ca să-și construiască o casă pe petecul de pământ pe care-l stăpânesc, și mai ales împotriva legilor școlare, cari stârnesc lacrimi în mii de copii.

»Invățătorul prusian e un fel de horticultor nemilos, a cărui menire oficială e să transforme prin forță, robustul copil polonez într'o uscătură pipernicită, dar germană.

Străbunii lui Wilhelm II, au adus lupte mari, iar acum puterea prusiană actuală se mărginește »să ducă un războiu împotriva copiilor«. Sienkiewicz reamintește manifestul regal din 1867, în care s'a garantat supușilor polonezi ai regatului prusian, că prin încorporarea lor la confederațiunea Germaniei de nord nu se va lovi nici în limba lor și nici în religia

lor și ca și în sinul confederațiunii ei trebuie să rămână polonezi, să conserve limba lor și moravurile lor.

Sienkiewicz termină dorind ca în actuala situație conștiința creștină și regală a împăratului să dicteze voinței sale, ca să împlinescă de acum înainte fapte mai demne.

Nu se potrivesc oare acestea cuvânt de cuvânt și la starea noastră de heloți?

Cetitorii nostri, cari au putut citi seria de articole »Stat național și instrucțiune poporală« se pot convinge despre gândurile ce ne poartă părintescul guvern. Se lucrează febril în ministerul de instrucțiune, să nu rămâie nici stăpânirea noastră mai pe jos decât cea din Germania.

Dar discursul lui Andrassy? Niciodată n'a venit ceva mai la timp. În aceeași zi, când a apărut scrisoarea lui Sienkiewicz, și-a rostit și »Contele negru« discursul său rușinos. A fost un adevărat noroc pentru noi întâmplarea această și dezastru pentru șovinisti.

Ei s'au și văzut rău încurcați. Nu s'ar putea zice însă că li-a costat mult a eși din aceasta încurcătură. Nu. Simplu de tot, ei au lăudat și pe unul și pe altul. Și pe Sienkiewicz și pe Andrassy adecă. Astfel »Budapesti Hirlap«, organul guvernului, scrie la loc de frunte, un articol preamărind pe Andrassy, care în urma urmelor este exponentul puterii de stat față de naționalitățile ce strigă și se vaită de asuprire, iar în corpul ziarului, aceaș preamărire i-s'aduce autorului lui *Quo vadis*, care a adresat scrisoare deschisă împăratului, în favoarea neamului său asuprit. Articolul de fond slăvește energia reprezentantului statului față de naționalități, articolul din corp spune că și presa ungurească aduce contribuția simpatiilor ei pentru cauza polonă. Articolul de fond zice că i-se cuvine recunoștință lui Andrassy, articolul din corp zice »că ori-ce suflet drept se întoarce cu toată ura împotriva asupritorilor.«

— Ori ce suflet drept se întoarce cu tot... disprețul — zicem noi, dela o astfel de duplicitate, în cari au ajuns adevărați meșteri cei din presa maghiară. Ei au lacrimi pentru Poloni, noi toți o știm că sunt numai lacrimi de crocodil, iar acasă, Polonilor de acasă le scrișnesc mereu din dinți și le arată pumnii.

»La voce del popolo«, organul fraților nostri italieni din Fiume, în numărul de Vineri 23 Novembre publică un prim-articol intitulat »Naționaliștii în parlamentul unguresc«. Arată pe larg lupta care o poartă deputații nostri naționaliști și reproduce o bună parte din articolul dela 13 Noembrie al »Tribunei«, scris de dl Russu, lăudând vigoarea cu care cei dela »Tribuna« luptă în presă pentru cauza națională.

Le suntem recunoscători fraților nostri italieni din Fiume pentru informațiunile ce dau asupra luptelor naționale-române.

»Stat național și instrucțiune poporală«.

III.

(P.) Din punctul de vedere al direcțiunii naționale, a creșterii fetelor clasei de mijloc, dl Halász declară de importantă educația fetelor. Că orașele au progresat așa de frumos în privința maghiarizării, zice, că meritul revine în mare parte direcției naționale a școalelor civile și școalelor superioare de fete (*Precum și faptului, că Ungaria plătește pe an 249,380.000 coroane pentru funcționari și 26,142.000 coroane pensionarilor, cari, se știe, sunt unguri 80-90% în orașe însă aproape toți sunt unguri.*)

Făcând abstracție de ajutorarea sistematică a orașelor, n'ar mai trebui acum decât armată națională maghiară, unde tinerii eșiți din școlile de repetiție economice (cei nemaghiari) »s'ar întări și mai mult în vorbirea și simțirea maghiară« și dl Halász ar putea fi fericit: ar putea adecă spera că în scurta vreme s'ar realiza Ungaria unitară în limbă.

Astfel, din oficiu agită întru drepturilor noastre legale Halász Ferencz, consilier ministerial, conducător al secției învățământului poporal, fără a i-se întâmpla vre-un rău. Spună-ni-o acum chiar cel mai potolit politician: nu este oare motivat ori ce mijloc de luptă împotriva unei asemenea sistem politic? Pentru astfel de scopuri ne jupoaie coaliția, mărind în chip considerabil bugetul? Poporul este silit să emigreze în America, pentru-că aici nu are de lucru, n'are câștig, pe când cei ce dețin frânelor puterii își frământă capul cum să nimicească națiuni!

Unde o să ducă încercarea asta nebună?

O strânsură de politicieni a prostit numărul mic de alegători, și accentuând devize coaliționiste, ocupă terenul, dărâmă și clădește în numele sfânt al »națiunii«, vrând în chip nebun să calce în picioare drepturile legale ale milioanele de cetățeni. Contele Apponyi, ministrul școalelor, o declară în public, că va nimici drepturile noastre, iar strânsura aplaudă.

Fiind-că politica asta numai bine nu poate aduce țării, nu putem avea altă chemare, decât ca în cadrul legii, prin agitație mare, să deștepăm la conștiință națională sutele de mii ale cetățenilor români, ca în părțile locuite de naționalități politica păcătoasei coalițiuni să fie făcută imposibilă. Trebuie să creștem poporul român în spirit oposant, să i-se facă greață de politica coaliției, ca astfel coaliția să fie dată jos dela conducere, loc pe care nu-l merită și de unde nu va descinde de bănă voie. Numai spiritul oposant îndârjit va putea fi mijloc de luptă potrivit, deoarece scopul coaliției e clar: *maghiarizarea!* Cuvânt pacinic nu folosește aici nimic, pentru-că mai curând ori mai târziu selbăticia coaliției are să facă explozie.

Numai principiile partidului naționalităților sunt proprii, ca între cadrele transformărilor actuale sociale, să mulțumească interesele tuturor cetățenilor și a popoarelor din Ungaria. Quintesența acestor principii este: **deplină egalitate de drepturi.** Aceasta ne este deviza și prin propagarea ei continuă și neîntreruptă vom putea atrage pe toți cetățenii iubitori de dreptate sub steagul partidului nostru.

Coaliția ajunsă azi la putere eshauriază toate mijloacele puterii executive de stat în mod parțial, în interesul numai a unei naționalități, a unei rase, cu toate că art. 44 din 1868 ordonă deplină egalitate de drepturi. O astfel de politică, ce stă în flagrantă contradicție cu legile fundamentale ale țării, trebuie să cadă, a o zădărnici și a-i grăbi căderea este o datorie a cetățenilor față de ei înșiși. Domnii aceștia abuzează numai

d'aceia de puterea de stat ce li-s'a încredințat, *pentru că știu că milioanele de cetățeni ai Ungariei sunt eschiși dela drepturile politice și astfel nu-i pot trage la răspundere. Nu este sufrag universal, vot pentru toți, și popoarele țării nu-și pot spune voința lor.* Și tot domni aceștia sunt cari trimbiță în gura mare în străinătate, că naționalitățile nu sunt asuprite în Ungaria, *că se pot cultiva în limba lor, și că starea lor nu este una dintre cele mai precare. Ia să ne uităm numai în reacționara Austrie, doamne, câtă libertate nu au acolo naționalitățile pe lângă noi, iar pe noi Apponyi și instrumentul său Halász, ar vrea să ne despoaie și de aceea puțină ce ne-a dat legea.*

Nu-i facem imputări guvernului că folosește puterea de stat în interesul întăririi rasei maghiare. Nu. Aceasta este și o datorie a sa. Dar guvernul acesta, fiind guvernul totalității cetățenilor, este dator a favoriza de-opotrivă interesele tuturor cetățenilor, fără excepții. Pretindem deci ca și întărirea noastră — să fie ajutată și sprijinită — fără nici o rezervație mentală — din partea statului, în aceeaș măsură, ca cele ale maghiarimei. Pretindem aceasta în numele sfintei egalități de drepturi, înscrise și 'n lege, *pentru că noi observăm și constatăm, că guvernul acesta ne pune bețe și ne îngreunează prosperarea și ne amărește viața.* Pace între naționalități numai așa poate fi, dacă guvernul stă pe baza principiului de egală îndreptățire. Iar noi pace, bunăînțelegere vrem. Protestăm însă sus și tare împotriva acelei politici care — ca și cea a guvernului actual — proclamând interesele exclusiv maghiarimei, drept interese de stat le aduce în contradicție cu interesele noastre — în realitate acestea nefiind contrazicătoare. Studiul-program al diui Halász ni-a desvălit scopurile guvernului, într'adevăr în nădădarea lor și aceste sunt proprii să pună pe gânduri naționalitățile nemaghiare. Netrebnică și mincinoasă trebuie să fie acea politică, pentru că dacă aici dela loc oficial se declară de contradictorii interesele locuitorilor ce locuiesc în aceasta țară și dacă asta ar fi așa, atunci actuala formațiune de stat n'ar avea titlu de existență, pentru că interesele milioanele de cetățeni aici nu pot fi satisfăcute. Iar datorie de căpetenie a statului este aceasta. *Dacă dl Halász, și întreaga bandă a coaliției sperie și neliniștesc într'una cu teorii de contopire, maghiarizare milioanele de cetățeni nemaghiari, cum pot pretinde, ca acestea să rămâie îndrăgind actuala formațiune de stat, buni patrioți!?* Ei doar n'au nici o nevoie de o astfel de contopire, unificare și aceasta ș'asa nu e altceva decât o himeră zadarnică, bună numai de a turbura liniștea și pacea dintre cetățeni.

Vorbirea lui Andrassy în cercurile vieneze, precum și în străinătate, în Germania mai ales, a fost rău primită. Asta o constată însăși »Fremdenblatt«, care deși se plânge în numărul ei de ieri, că străinătatea nu e bine informată asupra lucrurilor din Ungaria, tot nu îndrăznește să-l laude însă pe Andrassy, care cu atâtă cinism a vorbit despre opera mare a tatălui său și a înțeleptului Deák.

Renegații! Am spus-o nu odată, că cei mai fanatici șovinisti sunt în Ungaria neofitiți, ca să nu le zicem renegați.

Mai avem acum o pildă: pe dr. Dobroszláv Péter, deputatul cercului Ciacova (ales, durere, și cu voturile câtorva români ticăloși), care în ședința dela 14 Noembrie a Dietei a luat cuvântul să combată pe energicul naționalist C. Breddicanu.

El a mărturisit: »Nu sunt născut din părinți maghiari, pentru că strămoșii mei putrăzesc în Bulgaria, iar dinspre mamă am strămoși în-gropăți în Alsacia Lorena.«

E deci porodiță de bulgar și de șvab domnia lui, venituri în țară, și totuși îndrăznește să dea lecție de patriotism aceluia, cari au vărsat sânge

pentru țara asta pe vreme când Dobroszlávii, purtând jugul turcesc, nu se gândeau nici la aceea, că armata română o să-i scape de jug, nici că o porodiță de a lor o să ajungă deputat pela Ciacova. Românii din acel cerc, cari și-au dat votul pentru gospodin Dobroszláv, ce zic?

„Temeritate valahă“. Sub acest titlu »Temesvári Hirlap dela 30 Noembrie scrie:

»Primim din Caransebeș o telegramă în care ni-se anunță, că în ședința de ieri a consiliului comunal s'au adus două hotărâri cari revoltă sângele și a celui mai potolit om.

Au decis adevărat în ședință, ca pe statua regelui, care până acum avea numai inscripție ungurească, să se pună și inscripție românească, precum a mai hotărât, la propunerea lui Constantin Caltiu, ca să angajeze un învățător pentru limba română la școala civilă de stat din oraș.

Va să zică patrioții se revoltă când se face un lucru cuviincios. Ce să zică însă Românii grăniceri când pe banii lor se înființează gimnaziu unguresc?

Procesul din Rosenberg.

Rosenberg, 28 Novembre.

— Dela trimisul nostru special. —

Dimineața pela orele 6½ mă trezesc în tren pe drumul către Rosenberg. Afară se face de ziua. Prin fereastra aburită a vagonului se desprind ca printr-o negură liniile întâi line ale dealurilor cari se urcă tot mai sus. Sunt locuri pe cari nu am călcat încă nici-când. Le văd pentru întâia oară și simt fiorul primelor impresii pe cari le ai numai cu prilejul primei călătorii printr'un ținut de care ai auzit adesea. Dealurile cresc și devin munți. În toate părțile își ridică capetele din broboada lor de neguri. Aceștia sunt mândrii munți ai *Fatrei și Beschizii*, cari sunt atât de frumoși încât atrag pe călătorii țării bogate, dar sterpi încât izgonesc pe săracii locuitori băștinași.

Aici este țara *slovacilor*, *Slowakenland*, cum s'ar chema ea în constituția dlui Aurel Popovici. Călătorul însă nimic nu-i amintește acel *Slowakenland*. Dela Budapesta până la Rosenberg n'auzi un singur cuvânt slovacesc. Inscriptiile și limba funcționarilor dela caile ferate sunt ungurești, limba călătorilor e aproape numai nemțească, iar călătorii aproape toți — evrei. Roțile înaripate duc pretutindeni aceste două; limba ungurească și elementul flotant al evrcimii, cari amândouă sunt menite în armonică conlucrare să stârnească iluziunea meșteșugită a statului național.

Într'o vale piezișă, înconjurat de munți albi de omăt orașelul Rosenberg are o așezare, care vara trebuie să-l prefacă într'o admirabilă vilegiatură. Un orașel de vre-o 8000 de locuitori, cu câteva străzi foarte noroioase, cu puține case de un colț, cu firme ungurești. El este unul din principalele centre industriale ale Ungariei de Nord. Cea mai însemnată este o fabrică textilă (de postavuri) cu vre-o 3000 de muncitori, în majoritate slovaci, apoi două fabrici de celuloză una slovacă și una jidano-patriotică, o fabrică de chibrituri, proprietatea unuia dintre acuzați, Jancek, o fabrică de cartoane, o mare brânzărie (cea mai mare în Ungaria, cu o producție de ½ milion de Kgme) a unui slovac, o fabrică de cărămizi etc.

Majoritatea orașului o fac slovaci. La ultimele alegeri comunale ei au răușit să scoată lista slovacă din urnă. Ministrul de interne a anulat alegerea. În anul 1893 Bánffy a făcut cele mai celebre alegeri în cercul acesta. Bilanțul lor a fost 7 morți și muți răniți. Candidatul a fost acuzațul principal al procesului, preotul Hlinka. El își pusese candidatura cu programul partidului popular (catolic) care pe-atunci se știe, avea aluri naționaliste, cerând executarea legii naționalităților. De atunci a rămas în sufletul poporului săpată amărăciunea și revolta unei mari nedreptăți nepedepsite. Ea nu s'a șters ci subsistă. Ea încă a contribuit la evoluția de azi a lucrurilor.

Poporul slovac.

Dar unde-i slovacul? Poporul slovacesc nu are decât o clasă cultă foarte puțin număroasă. Nu mai ici-colo să zărește câte un țaran slovac mergând pe ploaie și negură, plecat și încet îmbrăcat într'o haină de aba care seamănă mult cu portul românesc din unele ținuturi ale Ardealului. În general, asemănările cu Ardealul sunt multe. Acelaș lustru unguresc, acopere și ascunde un fond de poporație țărănească ne-ungurescă săracă, înapoiată economică și culturală. Aceiași administrație coruptă, lipsită de scrupule recrutată dintr'o boierime scăpătată, ticăloșită (cărui cap și duh rău este *Rakovsky István*) obține un popor și mai lipsit de conducători, de binevoitori și apărători decât al nostru. Aceiași munți frumoși și neroditori, cari poartă aur și multe comori și acelaș popor de cerșitori și de poartă 'n poartă. Aceiaș goană nebună, cumpănată și neîndurată împotriva șefilor cari vor să înzească un popor care a stat sute de ani în nebie economică și sufletească. Aceleaș figuri luptători puțini dar dârji, aceleaș lupte înverșinate, aceleași sbateri cari poartă sufletul dela comile însuflețirii sfinte, mari, desnădăjduite la adăcimile jalei mute.

În această curgere de lupte, procesul acesta va fi un popas ce înseamnă mai tare decât o lelatte, el nu va îndreptă ci dinpotrivă va grămiersul cătră ținta îndepărtată, dar sigură urmând de orice politică națională.

Trezirea poporului slovac.

Cine a trezit acest popor într'adevăr blând și liniștit? El se învățase să sufere toată nedreptățile și umilirile cu tăcere, cu răbdare.

Ei impuseseră să socotească starea actuală ca o rană dură și durere nu o simțim, când obișnuim cu ea. Astfel era și poporul acesta.

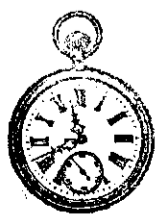
Dar a venit întâi curentul partidului popular care a lucrat fără să vrea la trezirea poporului. Pe urmă a venit ca al doilea curent cel mare al naționalism care străbate azi tot mai mult țara. Popoarele din Ungaria, trezind în ele trebuința unei vieți naționale. Adevăratul factor răspător și propovăduitor al acestui curent a fost presa. Astăzi apar vre-o 28 de foi slovacăști, care mai multe pentru popor. Ele se răspândesc în țară care au în peste două milioane de exemplare popor.

Cu setea de lumină proprie inimei virgine a poporului, ele au fost înghițite ca o mană de rească. Urmările și roadele presei s'au ivit alături și la procesele naționale ce s'au înscenat în timpul din urmă. Pressburg și Rosenberg vor însemna două popasuri în viața poporului slovacesc. Pentru noi se desprinde deci în odată învățământul acela, de-a cultiva, de-a răspândi ziarele în popor. Nu se poate predica o destulă stăruință și convingere povața: Citiți cât mai mult.

Procesul

Am dat actul de acuză al acestui proces. La cât te îndeletnicești să pătrunzi procesul acesta mai bine, străvezi o întregă țesătură de infamie și perversitate vicleană, o mreajă care este țintă pentru a prinde și sugruma mișcarea de trezire pornită în popor și mai ales pentru a surpă și zdrobi pe factorii de căpetenie ai acestei mișcări în loc, pe preotul *Hlinka* și pe doctorul *Srobar*, capii slovacimii din părțile acestea.

S'ar putea spune că procesul acesta nu este decât ciocnirea duror neamuri și duror curente. Nobilimea și funcționăria slovacă dar maghiarizată ca reprezentantă ideii de stat (pe care aburgarii nu o pot reprezenta în lipsa lor aproape absolută — cam 2% din locuitorimea comitatului), și de altă parte curentul cel nou de viață națională care izbucnește cu o putere irezistibilă din adâncul sufletului acestui popor. Procesul va fi o mare bătălie dată între aceste două interese cari se esclud. În această luptă pentru existență o parte, poporul, a luat ofensiva pentru existență.

◆◆ SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ◆◆

Acolo se p otcăpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâna străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Scheinert Samu, juvaergiu în Szeged*. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 25 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus

În vreme ce a doua, partidul lipitorilor și în-
breșinătorilor înstrăinați este în defensivă pentru
viața sa parazită pe spinarea poporului. Lupta
aceasta va fi grea, lungă și plină de mari jertfe
pentru poporul slovacesc. Pentru cine străbate
însă depărtările viitorului, nu poate prevedea decât
triumful definitiv al mișcării venite de jos în sus
și nu acelei de sus în jos. Ca la toate luptele
acestea, se poate spune, că cel ce asaltează va fi
adesea bătut, dar singuru-i triumf ce va avea va
fi definitiv și va aduce, căderea pentru totdeauna
acelui învins. O lege vecinică prezidează la aceste
lupte și totdeauna ea se împlinește cu o neîn-
duplecată siguranță.

— Știri telegrafice. —

30 Noembrie. Eri după amezii s'a ur-
mat cu ascultarea martorilor. Mai mulți
martori au spus, că au văzut pe Jancsek și
Gregus conducând mulțimea iar pe Hlinka
»agitând«! Solgăbirăul Horánszky István a
văzut pe Olejnyik, Jeszenszky și Schlahta
umblând prin oraș și chemând poporul la
adunarea electorală. Jancsek ar fi strigat, ve-
nind dela gară: »Dați în unguri și Jidovi!
Fie revoluție!«

Jancsek a vrut să și vorbească, eu l'am
oprit însă, dar n'a voit să mă asculte, nu-
mai după intervenirea comerciantului Hon-
dek. Peste tot Slovaci erau foarte agi-
tați și nu mai salutau pe funcționari.
Copii nu s'au dus la examenele finale, ci
părinții ziceau că nu-și mai dau copii la
școală maghiară. Invățătorii se plâneau că
nu mai birue cu copiii slovaci. Poporul nu
mai mergea la biserică de când a fost are-
stat Hlinka, ci și la procesiuni se ducea în
alte sate.

Hlinka a înaintat tribunalului acte dove-
dind că a fost bun preot.

Jandarmii Kolozsvari, Török și Bodnár
au mărturisit că au văzut pe Srobar cum
a condus de braț pe Hlinka care n'a vrut
să se supună când l'au provocat să plece
acasă și să nu agite poporul. Hlinka a zis:
»Unde e poporul, acolo e și locul meu.
Nu se depărtează, nu lasă poporul nici dacă
l'ar împușca!«

Pribis Pál mărturisește că a auzit cum
Hlinka a zis:

»Dacă și cu Luther așa au tratat cași
cu mine, apoi Luther a avut dreptate și nu
putea să procedeze altfel.«

Cantorul Thlader mărturisește că de când
a venit Hlinka în oraș, în loc de latinește
Slovaci se roagă în limba lor.

Pentru astfel de crime, nici vorbă, Hlinka
se să fie înfundat în temniță de patrioții
chemați a mântui țara!

Din Dietă.

Budapesta, 30 Noembrie. În ședința de
azi a Dietei s'a continuat discuția specială
la budgetul ministrului de comerț. A vor-
bit secretarul de stat Szterényi, care a anun-
țat că guvernul vrea să aducă lege împo-
triva grevelor. I-a răspuns socialistul Mezöfi
Vilmos, combătând cu înverșunare guvernul,
care poate zidi noi temniți — dacă va reuși
să-și voteze aceasta lege.

Ultime știri.

Budapesta, 1 Decembrie. Vorbirea lui An-
drassy va fi publicată prin afișuri, depu-
tații naționaliști vor răspunde în broșură
deosebită.

Vidor Pál sinucigaș. Budapesta, 1
Decembrie. Directorul teatrului popular
din capitală, Vidor Pál, ne mai putând
să scape din încurcătura financiară, unde
ajunse pe urma intrigilor făcute de către
niște răi voitori ai lui și prieteni ai lui Fedák
Sári, s'a sinucis. Eri seară publicul a ată-
cat-o și bătut-o pe Fedák Sári.

Pădurile săsești. Sibiu, 30 Noembrie. Eri
s'au arendat la licitație, pădurile (pe teritor ro-
mân) universității săsești, 14.000 jugăre. Ofertele
incurse au cuprins: Conte Mikes Armin 15.300.000
coroane, Goldfinger și Teplánsky 17.733.000 cor.
și Firma fiumeană Fortinelli 18 milioane. A făcut
senzație faptul că frații Grödel nu s'au prezentat
la licitație. Se vorbește însă, că ar fi în tovărășie
cu firma italiană. Se așteaptă ca Goldfinger să facă
supraofert 18.600.000 cor.

Constituirea corpurilor legiuitoare
române. București, 30 Noembrie. În șe-
dința de eri Camera a ales president pe
dl Gr. Triandafil, iar vice-presidenți pe d-nii
T. Cămărășescu, A. Cantacuzino-Pășcani,
Barbu Păltineanu și D. Nenițescu.

Senatul a ales președinte pe dl C. Boe-
rescu, iar vice-președinți pe d-nii N. Eco-
nom, C. Istrati, Ghica-Deleni și T. Văcărescu.

Catastrofa din Dortmund.
30 Noembrie. Intreg cartirul fabricelor este
o ruină. Mii de lucrători au rămas fără
pâine. Până acum au fost scoși de sub
ruină 40 morți, răniți sunt peste 200 și
alte sute de inși cari au rămas surzi. Impă-
ratul a trimis 25.000 pentru ajutorarea ce-
lor nenorociți.

Doi vagabonzi — la Maj. Sa. Budapesta,
30 Nov. Cercurile curții din Budapesta au fost
eri alarmate de fapta a doi vagabonzi, cari au
reușit să pătrundă în parcul regal și să surprindă
pe M. Sa, în plimbarea sa de dimineață. Vaga-
bonzii s'au deghizat în vestimente de honvezi și
au stat ascunși în dosul unei grotte. Pe la ora
9 a și sosit Regele. Îngândurat, ca de obicei, își
făcea plimbarea obicinuită. Vagabonzi au ieșit
apoi din ascunzătoare și timizi și umiliți s'au
apropiat de suveran.

Regele a stat vădit surprins la vederea lor.
A privit spre dâșii întrebător.

Cei doi vagabonzi s'au aruncat la picioarele
Regelui:

— Indurare, majestate... Suntem honvezi pa-
truș optiști. Mizeria și foamea ni-a adus;
murim de foame, dacă Maj. Voastră nu ne ajută...
Altfel n'am putut ajunge înaintea Maj. voastră.
Știm că inima Dvoastră de părinte nu ne va lăsa.

Regele care se liniștise, se uita cu milă la dâșii.

Unul dintre ei a scos o petiție și i-a întins-o regelui
Regele a privit-o, un vagabond i-a întins prea
gentil un creion, la ce Regele surizând a scris
pe dosul petiției.

— Asignează una mie opt sute coroane. I. Fran-
cisc Iosif.

— Și unde ni-se dau banii — a întreat un
vagabond.

— La casașmea particulară — a răspuns regele.
Mai târziu s'a constatat că cei doi honvezi
erau vagabonzi. S'a pornit cercetare foarte aspră.

Bătăie în Reichrath. Viena, 30 Noembrie.
Deputatul ceh, Zaworka a făcut propunerea, ca
o comună cehă să nu fie împărțită la un cole-
giu german. Purcându-se la vot, propunerea a
căzut. Atunci deputații Cehi au sărit pe podiul

presidențial, rup din mână 'presidentului hârtia
pe care era scris rezultatul votării. Se începe o
încăierare formală între Cehi și Germani. Schrei-
der cu o mână gâtuște pe Holonski cu cealaltă
îi lovește fața cu palme. Fressi cu un scaun
vrea să dea între bătăuși, dar e împedecat. În
acel moment s'întră în sală Beck. Mării germani
se ridică dela locurile lor și strigă.

— Trăiască sufragiu universal! Trăiască blocul
germano-român! Zgomotul se începe din nou.
Klofac spune ministrului-prezident, că notarul
Albrecht a falsificat rezultatul votării. Albrecht îl
lovește pe Klofac cu mai multe palme. Lindner
Täger și Schreiter loveau cu pumnii în cehii radicali.
O ședință a fost suspendată.

Mesagiul Regal.

Iată mesagiul cu care s'a deschis came-
rele României:

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați,

Deschizând a treia sesiune a acestei legisla-
turi, sunt fericit să aduc națiunii, prin reprezen-
tanții ei, mulțumirile Mele cele mai vii pentru
nesfârșitele dovezi de credință neclintită și
de dragoste călduroasă ce Mi-a dat cu prilejul
întreitului aniversal, pe care l-am sărbătorit anul
acesta împreună cu poporul român. Pe credința
și dragostea lui M'am bizuit eu din ceasul în
care am legat soarta Casei Mele de aceea a Ro-
mâniei; în ele voi găsi și de aci înainte cea mai
dulce răsplată a trudei Mele.

Mă simț cu atât mai fericit, cu cât frumoasa
Expoziție națională, care a avut un succes așa de
strălucit, a învederat încă odată că munca noastră
de patru-zeci de ani nu a fost în zădar. Fie ca
minunatele progrese, săvârșite până acum de
scumpa noastră Țară, să slujească drept im-
bold tuturor pentru nouă muncă, pentru noi
progrese.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați,

Politica înțeleaptă, pe care o urmăim cu stator-
nicie, ne-a asigurat și ne asigură încrederea și
prietenia Puterilor.

Nădejdea pe care v'o arătam, anul trecut,
despre încetarea goanei pornite asupra româ-
nilor din imperiul otoman, supuși credincioși ai
Maiestatei Sale Sultanului, și prin urmare despre
putința restabilirii unor relații prietenești între
România și Regatul Elin, nu s'a împlinit. Din
potrivă, Grecia a rupt de atunci relațiile di-
plomatice cu noi. Privim aceasta ruptură, pe care
o regretăm, cu acea liniște care isvorește din
conștiința, că cererile României sunt nu numai
drepte dar și în congrăsuire și cu cele mai
simple precepte ale umanității și cu interesele
superioare ale țarei.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați,

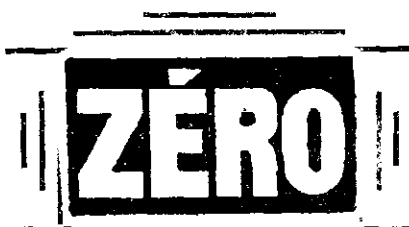
Starea finanțelor Țarei este din cele mai înflo-
ritoare. Socotelile anului 1905-1906 s'au încheiat
cu un excedent de peste 45 milioane și încasă-
rile din cele șapte luni ale anului 1906-1907
întrec cu 14 milioane și jumătate pe cele din
anul precedent.

Este deci cu puțință ca sarcinile contribuabi-
lilor să fie ușurate. Guvernul Meu vă va pro-
pune scăderi în impozitul funciar al proprietății
mai mici de 10 hectare, în darea asupra salariilor
și în taxa asupra vinului.

Buna stare a finanțelor dovedește, că desvol-
tarea economică a României este în continuă
propășire. Suntem datori să ajutăm această des-
voltare. În cursul acestei sesiuni vi-se cere noi
credite, pentru a se pune căile noastre ferate în
măsură de a răspunde la nevoile mereu cres-
cânde ale agriculturii și industriei, și i-se vor
propune proiecte de legi asupra regimului ape-
lor, asupra consolidării concesiunilor de terenuri
petrolifere, asupra cumpărării de cătră stat a pă-
durilor moștenești și asupra creșterii fondului
de împădurire.

La boala «VÂNĂ de AUR», diabetă și intestine
indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot
omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie
să întrebuițeze medicamentul «ZERO», căci prin
el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare.

— Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere. —

La întrebuițare e mai ieftin decât hârtia. Ori
unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat.

BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-52.

Urmând cu îngrijire îmbunătățirea stărei păturilor numeroase și sărace, veți avea să chibzuiți asupra asigurării vitelor și asupra răspunderii întreprinzătorilor în caz de accidente.

În același scop, guvernul meu vă va propune o lege care să ușureze pentru obștile sătești condițiile cu cari statul să le poată arănda moșiile sale.

Asigurarea neatârării puteri judecătorești față de puterea executivă, cea mai temeinică garanție a drepturilor fiecăruia, guvernul meu vă va propune să o duceți mai departe prin întinderea inamovibilității și la judecătorii de întâia instanță.

Universitățile dela care pornește direcția culturii naționale au nevoie de multe îmbunătățiri ca să corăspundă cu trebuințele de azi ale societății. Guvernul meu vă va supune un proiect de lege care să completeze și să modifice legea organică a învățământului superior.

Alte proiecte de lege vor fi aduse dinaintea domniilor voastre relativ la înființarea unei case a spitalelor, la întocmirea, revizuirea și permanența listelor electorale, la modificarea legii jandarmeriei și la marina comercială.

Întreaga operă de dezvoltare și propășire a statului Român se razimă pe solida organizare a puterii lui armate. Pentru întărirea ei, ați sporit cheltuielile ministrului de războiu doi ani de-a rândul. Un spor mai însemnat vi-se va cere, anul acesta, pentru a se mări numărul batalioanelor infanteriei teritoriale și a se înmulți bateriile de artilerie.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Chestiunile cari vor fi supuse la chibzuința domniilor voastre sunt din cele mai însemnate. Nu mă îndoiesc că în deslegarea lor veți pune aceeași râvnă și vă veți însufleți de același înalt patriotism ca și până acuma, și că astfel și această a treia sesiune va lăsa urme tot atât de trainice ca și cele două dintâiu.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările domniilor voastre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

CAROL

(Urmează semnăturile miniștrilor).

Din străinătate.

Bobârnac Grecilor. Ziarele italiene relevă lipsa tuturor ministrilor plenipotențiar ai statelor balcanice la recepțiunile organizate în Roma în onoarea regelui Greciei. Ziarul »Giornale d' Italia« constată că acest fapt este o manifestațiune de solidaritate a statelor din Balcani în contra Greciei și are importanța unui eveniment politic internațional.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 1 Decembrie 1906.

— **Alegerile de membri congregaționali.** »Drapelul« scrie: Până la încheierea foii cunoaștem rezultatul alegerilor supletorii din următoarele cercuri: La Bozovici a învins candidatul național dr. Samuil Vladone cu 171 voturi față de prim-pretorele Péczely; la Vecseháza a reușit lista națională română-germană cu domniul Ioan Vășii (220 voturi) și George Leikauf (170 voturi) față de lista oficială (dr. Artur Szórényi 110 voturi și Ștefan Cărăbuș 140 voturi). — La Găvoșdia a a căzut lista națională. Tot așa la Făget.

— **Văcărescu kossuthistul!** Numele acesta frumos românesc îl poartă părintele Pavel din

Kisorosz, despre care »Délvidéki Ujság« ne aduce revoltătoarea știre, că Duminecă a luat parte la constituirea partidului kossuthist d'acolo, și a ieșit până la hotar să întâmpine pe deputatul kossuthist Várnay Imre, cărui i-a ținut dicție »patriotică«.

Tot la kossuthiști să meargă părintele și după prescură. Un asemenea român nu își merită numele! El nu e »părinte« al poporului, ci păstor care duce la perzare turma cuvântătoare.

— **Sfințire de biserică.** Ni scrie: la 12/25 Noemvrie a. c. s'a făcut sfințirea de biserică în Apatoul-român. Din partea Ven. Consistor a fost emis protopopul Peșteșului, A. Muntean a lui Vasile, căci părintele protopop Toma Păcala, șeful tractului Orășii-mari, la care aparține Apatoul-român, săvârșia, tot în aceea zi, actul sfințirii noului sion în Apatoul-maghiar.

Protopopul Al. Muntean, săvârșește cu toată solemnitatea actul măreț al sfințirii bisericii, asistat de următorii preoți: Nicolae Bogdan, (M. Lazuri); Andreiu Ioan, (Păușa); George Serb. (Deș); Ioan Danciu, (Chișirig); Petru Bogdan (Șumugi) și Ștefan Făt, (Apatoul-român.)

Deși vremea era puțin favorabilă, totuși: popor și inteligență a grăbit să aziste la actul înălțător al sfințirii.

La priceasnă părintele protopop Al. Muntean a ținut o predică frumoasă, îndemnând poporul la cultivarea sentimentelor religioase, la iubirea de neam și la dragoste creștinească. Efectul cuvintelor, cari au pătruns inimile, să vedea în acelea mărgăritare prețioase, cari luciau vii în ochii multora, — erau lacrimile bucuriei, jertfa recunoștinței către — Dumnezeu, pentru înălțarea noului sion.

La sfârșitul serviciului divin, oaspeții s'au dus la casa ospitalieră a părintelui Ștefan Făt, unde s'a servit masa.

Am gustat și-o bucurie neașteptată. Nainte d'a ne așeza la masă, drăgălașele școlărițe sub conducerea învățătorului, și sub a cântăreților, cari au împodobit strana: Floare Marcuș și Floare Dan, s'au prezentat și ele la casa parohială, unde au început un cântec duios, plin de viață, de taină și noroc, un cântec, care azi pare șters în multe locuri și din multe inimi: »Trei colorie... Și-o să vezi, — mi-am gândit, — că și prin țara Bihorului leagăna-se frunza 'n codru! și-o să simți tu, suflet dornic de lumină, că n'a murit nici pe aceste plaiuri doina străbună. A urmat, apoi, o cuvântare spusă cu fruntea nălțată de-o fetiță așezată, și-am șoptit atunci sufletului meu: inima ta-i vatra focului, care nu să stinge nici odată, față d'albă, față bună și față bărbată!

Și după acestea, la vremea sorocită, deschisus'au frumoasele toaste, cari s'au terminat abea 'n amurgul serii.

Pentru sărbarea aceasta, cinstea întreagă i-se cuvine preotului local, Ștefan Făt. N'a dat poporul un ban, — căci pentru ridicarea noului divin, cu bună chiverniseală, s'a adunat, ban cu ban, dintâiu loc rău, pământ odinioară cu spini și măracini, — și nici un filer nu s'a reparțiat pe nimeni. Lucrul omului de omenie, să laudă de sine. Da însă, încheiu, cuprins de o adâncă bucurie și 'ncălzit de ideea: Cu așa preoți — fericite de tine, neam românesc! *Raportor.*

— **Otrăvitorii din Sat-Chinez.** Șapte păcătoși și ucigători își așteaptă în temnița din Timișoara sentința tribunalului de acolo. Poliția a pus mâna și pe al optălea. Pavel Variașan, și amanta lui, soția lui Viadan Belu, când s'a pornit cercetare, au fugit spre America. Din Sat Chinez însă cineva le-a scris, că n'au de a se teme, în sat e pace și se pot reîntoarce. Variașan s'a și reîntors. Așa a sosit însă și poliția l'a deținut și dus în temnița din Timișoara.

— **Indurați-Vă spre săracii noștri!** De un și de ani încoace Reuniunea sodalilor noștri, bu-

curându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva dr. Brote, Ana dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștinească misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Se contribuie prin această faptă creștinească la mângâierea și a celui care poate da și la acele care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângâiere, hotărîre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase cu rugarea să binevoiască a dăruii bani, vestminte, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incurse se vor împărți între săracii noștri în ajunul Nașterii Mântuitorului Iisus Christos, sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute oamenilor și lui D-zeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«, ținută la 15 Noembrie n. 1906.

Victor Tordășianu,
prez.

Stefan Duca,
not.

— **Intâmpinare.** Primum următoarele șire! La cele publicate în nr. 206 a »Tribunei« respund următoarele.

Ad. I. La Cașovia n'am fost. În zilele acele am fost în Siget, și în două locuri de odată un om nu poate fi de față. Dela comitat m'au pus între aceea, pe cari a dorit comitatul să se ducă la Cașovia, — însă am spus publice comiteiului suprem, că nu mă duc, iar dânsul mi-a răspuns »strájkol«.

Deși după părerea mea maramureșeni și chiorrenii ar fi putut să meargă la Cașovia, că sunt strănepoții acelor ostași bravi, cari s'au luptat sub conducerea lui Rákoczi, dela care mulți chiorreni și maramureșeni au dobândit pentru vitejii lor diplome de nobilitare (pe cari le pot pune în — cui! Red.).

În tot Maramureșul numai Românii din Apșa de mijloc păstrează un steag de a lui Rákoczi.

Trebuie să adnotez, că în Siget este și vicar rutean.

Acela a mers la Cașovia cu 40 ruși.

Eu n'am celit în foile ungurești — (eu am »Ujság-ul« și 5 foi românești) — că a-și fi fost la Cașovia, deci n'ați avut pentru ce a mă pune în corespondență cu acele.

Ad. II. Am dorit să se ducă Românii din Maramureș la București.

Am primit și provocare dela dl redactor al »Unirei«. În urma căreia am trimes în vicariatul circularul aci în origine închis.

Fiind eu împedecat din cauze grave familiare (aceste nu se țin de publicul cel mare) a condus pe excurzioniști la București, m'am rugat de dnii Mihail Pavel și dr. Ilie Chindriș, să pimească dânsii conducerea.

Însă deoarece nu s'au însinuat de cât din simțința 4 inși, din Iod 2 eventual 3 inși, din Dréb 2, din Berbești 2 și vre-o 3 preoți. Lista lor este la st d-n Mihail Pavel.

Cu 15 oameni nu te poți duce ca să reprezentezi un comitat. (Ba bine era și cu atâtea Red.).

Apoi a mai trimes o provocare nouă și dl redactor Domșia, dar nici aceea n'a avut efectul dorit.

Cauzele le-am scris în »Gaz. Trans.«

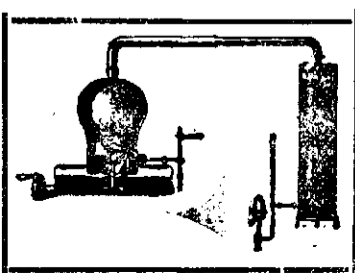
Aceste sunt lucruri adevărate, și nu trebuie să mă facă atent On. redacțiune la propagarea adevărului, ci din contră eu sunt silit a ruga pe On. redacțiune să nu creadă la informațiuni false, ci să se convingă mai întâi despre adevăr.

Siget la 27/XI 1907. Cu stimă: Tit Bud, vicarul Marmăției.

Nagy Pál,

măestru căldărar în Budapesta

●●● V. Váci-ut, nr. 64. ●●●

Căldări și recuzite de aramă roșie pentru ferberea spiritului, cognac, licher, comină și drojde.

Pregătirea verigelor (catene) de fer. Mare magazin stabil pentru aranjamente de băi (scalde). Aranjază și provide cu cele trebuincioase tot felul de fabrici. Vase de aramă pentru hoteluri și restaurante; pentru ferbere de cafea; căldări pentru spălat și pentru vatra focului (sparchet) în cuină. Raporturi și cinctură cu prețuri foarte moderate.

— **Epistolă de mulțumire.** Stimatului d-n Vranits et Tausch Neoplanta. Tabloul comandat — «Madona» — pentru tronul maicei Domnului am primit și venim a Vă exprima deplina noastră mulțumire.

Pictura fină, auritura artistică și prețul moderat ne-a surprins, pentru care ne luăm voce a Vă exprima sincera mulțumire. Vă vom recomanda în cercuri cât mai largi.

Biserica-Albă, la 17 Septembrie 1906. Ai D-niei Tale stimători: Sofronie Nedici, paroh și Traian Lazar înv.

— **Societate bolnavă.** Ceeace s'a întâmplat zilele trecute la Dobrișin, cu perversul László József, se repetează în mod mai înspăimântător în Budapesta. În adevăr ori care om de omenie, și cu simț de pudoare se revoltă în sufletul său, când vede, cât de compromițătoare sunt pentru societate, viața și faptele unor oameni cari se girează de îndreptători și moralizători ai opinii publice. Cazul mai recent, despre cea mai dobitocească imoralitate ni-l servește Barabás István, teolog catolic, un mișel fără păreche. Acesta înșelă la sine băeți de 12—14 ani — *vre-o 40 la număr*, — îi îmbătă și-i folosea apoi ca unealtă, imoralității și destrăbălării sale.

Astfel a infectat pe mai mulți inși. Unul Fejes Oszkár, umplându-se de boli, s'a împușcat.

— **Scandal în camera spaniolă.** Din Lisabon se telagrafează, că în ședința de Joi a Camerei spaniole au fost scandale ne mai pomenite. Deja în ziua precedentă spiritele erau foarte agitate. Ministrul-prezident, Franco, a trebuit să mărturisească, că guvernele anterioare au dat avans în bani familiei regale, fără nici o imputernicire din partea parlamentului. Deputatul republican Alfonso de Costa a cerut în ședința de Joi, ca aceasta afacere să fie adusă în ordine fără nici o amânare, iar regele, după ce banii vor fi plătiți, va trebui să părăsească țara, ca să scape de temniță. Ministrul-prezident a fost constrâns, să-l cheme la ordine și să-l provoace, să-și retragă declarațiile făcute. Deputatul n'a voit și astfel prezidentul l-a eschis de a participa la trei zeci de ședințe. Dl Costa n'a voit să se depărteze din parlament. Atunci pentru îndepărtarea deputatului renitent s'a chemat în ajutor puterea armată. Pedestrașii și călăreții au impresorat parlamentul. Jandarmii au penetrat în parlament. Intre acestea un alt deputat republican, de Almeida a strigat: să proclamăm republica. Costa a părăsit parlamentul între baionetele poliției. Deputatul Borge, care încă a calumniat persoana regelui, a fost dus tot de poliție.

După ședința ministrul-prezident a raportat regelui despre cele întâmplate.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia Balassa K, în Budapeșt, VI., Andrássy-ut 47. E de efect sigur și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț. 1.20 Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapeșt — Andrássy-ut 47.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Apa amară „Igmándi”** alui Schmidthauer e foarte bine să se găsească în fie-care casă, ca la caz de nevoie folosind din ea câte jumătate de pocal, delătură definiția ori-ce boală de stomac și astfel împiedecă răspândirea boalei în organizația corpului. Aceasta apă nu numai te mântue de boală, dar dezvoltă pofta de mâncare.

— Au sosit bijuteriile de moda cea mai răspândită. Mare asortiment de tacâmuri de argint. Oroloage de aur, argint și oțal de buzunare. Un

departament separat se găsește fabricațiuni de argint china de prima calitate.

Grallert S. és fia, Arad, Piața Andrássy nr. 22.

— **Kerpel Izsó,** librar cu bun renume din Arad, recomandă cele mai noi hârtii de epistole, aparatele de ars lemne și de aplicat pe catifea, de cea mai aleasă manufactură, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Arte și teatru.

Concertul teologilor din Blaj.

— 22 Nov. a. c.

Se anunțase cu vre-o 5—6 zile înainte de sinodul ținut Joi în 22 l. c. că în ziua aceasta se vor produce cu cântări și declamări clericii din Blaj. Din mai multe părți sosiau vești îmbucurătoare la adresa aranjatorilor, căci prin pasul acesta fiește care om iubitor de artă vedea o eră nouă începută, al cărei steag îl poartă seminarul blăjan, eră care și va afla continuarea în viitorul apropiat.

Insuși împrejurarea că *teologii aranjază* concert, — și inteligența-și da numai concursul — era îmbărbătătoare.

Pela 8 ore abea mai putea-i străbate prin sala de gimnastică a gimnaziului. În stalurile prime zăreai brăne roșii — purpurii, — apoi dame în toalete frumoase, — mai departe de scena improvizată, — fetele dornice de ascultat ale preoților și inteligenței din prejur, pălcuri de domnișoare, apoi fetițe din internat, în fine studențimea.

Din vâlmășala, ce poate proveni pe o bină a cărui scânduri nu sunt ascunse sub vâl de cortină, se vede pășind energic domnișoara Melania Brândușan, cunoscuta mănuitoare a artei de pian, — însoțită de dl profesorul Iacob Mureșan.

Punctul prim!!

Zgomotul publicului scăzuse, iar fețele îmbujurate de dogoreala aerului din sală, erau ațânțite spre podiul încunjurat de coriști și coriste.

»Uvertura« Ștefan cel Mare de I. Mureșan, — pian la 4 mâini.

Nu pășesc sfioși pe bină, ci ca artiști de seamă — îndeosebi d-șoara Brândușan — sunt siguri de succes și aplauzele urmează.

Tot din creațiile dlui Mureșan eșise și al doilea, cincilea și optulea punct. »Alegro și Sostenuto« din ballada — »Erculean« — cor mixt —, apoi două cântece populare în cor mixt: »Dorul« și »Auzit-am« — și în urmă »Putpuriu« cu soli.

De laudat e corul la »Auzit-am«.

Un cântec popular, o doinire veselă în tact repede aranjată însă perfect. Piano și pianissimo deia început și sfârșit dau farmecul melodiei — ce la corul — muț, își ajunge culmea.

Dl Aron Papiu, profesor de cant, dimpreună cu iubitul cântăreț N. Ionaș, delectase în punctul »Putpuriu«, publicul cu doine de ale noastre. Aci se simția într'adevăr forța de impresionabilitate a doinei noastre.

Așa după cum o auzi pe 'nserate străbătând trăgănată prin văi, — prin lunci.

«Cât trăiești să nu iubești
«Diac cu haine nemțești,
«Că diacu-i poamă rea
«Te iubește, nu te ia».

Frenetice aplauze, iar în urma neîncetării — fu repetată spre marea bucurie a diecimei de față.

Dșoara Rozica Căpușan a declamat »Paul de Nola« de Coșbuc.

Teologul Em. Masca a povestit apoi la înțeles cu fața veselă și rumenă de atâta bucurie »Fragmentul epic« de Coșbuc. Cu glas înalt ne spuse vorbe vechi, — cu gânduri noi. Falnici luptători se desfășurară în ritmul cântecului, — vezi bălauri de români, ce-și câștigă lauri sub Mircea, Matei-Vodă-Basarab și Ștefan-cel-Mare.

Două puncte de sine stătătoare au avut teolo-

gii — ca cor. Zelosul cleric Ioan Dragomir, pricepător în artă, iubitor de disciplină și-a format un cor — din colegii sei — în toamna asta.

El i-a instruit »Pribeagul« (Flechtenmacher-Popovici), el s'a obosit de i-a învățat »Inzadar alerg pământul« de Dima, »Cucule peană galbină« și »Toarce lele-o« de T. Popovici.

Muzica la Români din Ardeal ajunse abia într'un târziu la rolul ei însemnat. Acum, când cu opere prețioase ca »Erculean« ne-am putea mândri — dacă mai vedem prin programele concertelor române puncte străine, — e o împrejurare, care ne destăinuiește o fire ce nu se încrede în sine — ce nu crede să „fie“ — poate nici nu sperează „a fi“.

Acceptăm purcederea dlui Mureșan, când preferă subiecte naționale, turnate în formă artistică — dând programului d-sale caracterul curat românesc.

Serbătorii să fie în veci cei-ce se străduiesc a sădi mlădița dragostei cătră neam.

P. s. ca în paranteză vreau să fac amintire despre un lucru ce mi-a ajuns după terminarea scrisului la cunoștință.

E însă destul de timpuriu — ca să-l știe lumea română.

În corul inteligenței române din Blaj se află și ovrei, un lucru ce totuși credem, că este un defect de estetică.

PARTEA LITERARĂ.

Din călătoria mea la București și la Constantinopole.

De Teodor Filipescu.

Partea a II-a.

I.

Vaporul pentru Constantinopol pleacă de două ori pe săptămână și anume: Joia și Dumineca la 11 ore și 30 minute.

Plecarea noastră din Constanța la Constantinopol am fixat-o pe 21 Septembrie (Joi) seara.

Pentru o călătorie pe Mare se recomandă, ca călătorii se ia masa de seară la 6 ore, însă fără beuturi alcoolice cum e d. e. berea. La șapte și după opt seara se poate lua câte-un ceai.

În halele (cafele) de ceaiuri, cari se află aproape toate în mâinile armenilor, se servește ceai bun și foarte ieftine.

Mai recomandăm călătorilor, ca să scoată la casa agenției vapoarelor deja la 9 ore biletele de călătorie. Cu aceste bilete și cu pașaportul să meargă călătorii numai decât pe vapor.

La intrarea pe vapor vor predă pașaportul; cu biletul de călătorie prezentându-l pe bord la controlorul vaporului vor obține numărul cabinei de dormit.

Numărul cabinei se semnează pe biletul de călătorie, pentru clasa a I. sau clasa II-a. Cu biletul vizitat de controlorul vaporului își pot ocupa atunci călătorii cabina destinată pentru odihna de noapte.

Zic, călătorii să meargă deja la 9 ore pe vapor, și să ceară cabină de dormit, căci la 10 ore și 30 minute sosește acceleratul dela București, iar la 10 ore și 55 minute sosește trenul oriental expres (fulgerul) dela Berlin și se poate întâmpla, ca să vină cu aceste trenuri mulți călători. Atunci se vor ocupa cabinele de dormit și va trebui să doarmă pasagerii și în salonul de restaurant. Ambele trenuri stau lângă vapor în port, bagagiul îl dau călătorii hamaliilor să-l transporte din tren pe vapor.

Pentru a nu avea mari neplăceri în Constantinopol, trebuie fiecare călător să-și vizeze pașaportul la consulatul otoman în Austro-Ungaria sau în România.

În București e consulatul otoman în Strada-Plantelor nr. 9. Pentru vizul consulului se plătește 5 franci.

Înainte de dejun, dacă beal un jumătate de pocal de apă amară

Igmándi

alui Schmidthauer, stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2—3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac intestine, și de sânge tot așa contra îngrășării contra naturii respirării grele, gălbenuare, umflarea ficatului și fierei, diabetă, vîină de aur, podagră, reumă și multe boale interne Comande se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komárom. Se capătă în fie-care farmacie mai bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50; să nu se confundă cu alta apă amară.

Pentru acei călători, cari rămân o zi la Constanța e mai bine să-și vizeze pașaportul la conzulul general otoman din Constanța, fiindcă aici e mai ușor de găsit conzulatul decât în capitala București.

În cartea pentru adrese e notat conzulatul otoman, că se găsește în Calea Dorobanților, unde a fost odată.

Căutându-l acolo am fost îndreptat la Strada Sculpturii, unde e legațiunea otomană, și acolo abia aflasem, că conzulatul e în Strada-Plantelor.

Pentru a evita astfel de neplăceri, recomand acelor cari rămân o zi la Constanța să-și vizeze pașaportul în acest oraș.

Prețurile de călătorie pe vapor dela Constanța la Constantinopol sunt:

Cl. I 55 lei, cl. II 35 lei, cl. III 8 lei 40 bani. În prețurile clasa I și II e cuprinsă și hrana pe vapor, adică dimineața cafea cu lapte, unt și dulceață și la prânz masa: Table d'hôte, (prânzul e după sosirea în Constantinopol).

După ce iese vaporul din port pe Marea largă, începe acea legănare și zguduitură produsă de elice (Schraube), care contribuiește să se îmbolnăvească pasagerii. D'aceia se recomandă călătorilor, cari pleacă prima dată pe mare și acelor cari nu pot suferi aceste zguduituri a vaporului, să se culce deja înainte de plecarea vaporului, atunci vor fi scutiți de boala de mare.

Între călători, pe vapor, era și noul conzul român la Bitolia, dl C. Penescu, cu care făcusem cunoștință deja la București și pe care l'au petrecut notabili români macedoneni din Constanța.

În salonul de restaurant cl. II erau luptătorii din »Arenale Romane« din București, angajați pentru Cafè de Commerce în Pera (Constantinopol). Paul Pons, Schachmann, Oetinger, Caraman, Arabul din Senegal, etc., optsprezece înși împărțiți în două tabere petreceau în două grupe la masă până la o oră după miezul nopții.

(Va urma.)

A P E L.

Cătră comunele bisericesti, institutele teologice și pedagogice, cătră domnii preoți și învățători, și cătră toți cantorii bisericilor de rit grecesc, precum și cătră toți iubitorii de cele sante.

Venerabilul Conzistor Diecezan din Caransebeș, când a binevoit a aprobă opul bisericesc aranjat de mine: »Cantorul Bisericesc«, trebuința arzătoare, de a se publica a fost recunoscută oficios.

Opul acesta valoros, deocamdată lipsește tuturor bisericilor și celor ce se ocupă cu cântarea și tipicul bisericesc.

Prețul lui în raport cu enorma materie îngrămădită în el, e un bagatel. Pentru cei ce abonează înainte opul, broșat costă 8 cor., legat în pânză ori jumătate piele 10 cor., legătură de lux 14 cor., pentru cei neabonați 2 coroane mai mult.

Cuprinsul »Cantorului Bisericesc« e următorul: Rândueala Vecernei pe opt glasuri; rândueala Utreniei pe opt glasuri cu pripelele tuturor sărbătorilor de peste an și psalmii cei aleși; rândueala Liturgiei cu fericirile pe opt glasuri și cântarea III și VI din canonul sfântului ce se cântă în fiecare Duminecă dela »Fericirii vești fi... Podobiile pe opt glasuri; rândueala vecernei, utreniei și liturgiei, următoarelor sărbări de peste an: Nașterea Născ. de Dumnezeu; Înălțarea sfintei Cruci; Sita Paraschiva; M. M. Dimitrie; Sftii Arhangeli Mihail și Gavril; Intrarea în biserică; Sft. Nicolae; Nașterea dlui Isus Christos; 26 Decembrie; Sft. Archid. Stefan; Dumineca Sfinților Păinți; Tăierea împrejur a Domnului și Sftul Vasilie; Betezul Domnului; Sft. Ioan Botezătorul; Trei ierarchi; Intimpinarea Domnului; Sft. M. George; Sftii Constantin și Elena; Nașterea Sft. Ioan Botezătorul; Sftii Ap. Petru și Pavel; Sft Profet Ilie; Schimbarea la față a Domnului; Adormirea Născătoarei de Dumnezei; Tăierea capului Sftului Ioan Botezătorul.

Sărbătorile Triodului și Pentecostarului: Dumineca Floriilor, Joia, Vinerea și Sâmbăta Patimilor, Învierea Domnului Isus Christos, Dumineca Tomii, Înălțarea Domnului, Dumineca Rusalilor, Duminaca tuturor Sfinților.

Servicii ocazionale:

Chemarea Duchului sfânt; Te-Deum (la ziua Împăratului); Cununia, Însmormântarea mirenilor, Însmormântarea copiilor, Însmormântarea în săptămâna luminată, Parastasul; Troparele sfinților de rând; Condacele sfinților de rând; Cuprinsul tuturor troparelor și condacelor de peste an, ale mineiului, triodului și pentecostarului, Cântări veselitoare; Tipicul bisericesc și Aდას.

»Cantorul bisericesc« nu-l voiu eda din întere materiale, ci pur și simplu din dorul de-a contribui pe altariul bisericii naționale cu un op de mare folos; pentru aceea voiu hesită a-l redactă după toate cerințele practice și moderne a sistemului de azi. Garanta aceasta ni-o ofere tipografia »Tribuna« unde opul se tipărește.

Hârtie fină, tigar îngrijit cu două colori: roșu-negru.

În respectul acesta rog pe toți cei interesați să binevoască a grăbi cu abonarea opului pentru ca să pot complecta lista abonaților care se va tipări la finea opului.

Deliblát (Temes-m.), luna Noemvrie 1906.

Cu deosebit respect:

George Bujigan,
învățător.

Poșta Redacției.

Dnii Radu Popea și G. Stoica, au scrisori la redacție. Rugăm să ne comunice adresa lor, spre ale trimite acolo.

A. D. și I. I. Vicaș, Gratz. S'a primit, se va publica. Vom face după cum scrieți.

E. I. Cluj. Am dat-o pentru suplimentul literar de Crăciun. Rugăm corespondențe.

Poșta Administrației.

Ioan Peia, R. Bocșân. 8 coroane ai de plătit în Abonament până la 1 Ianuarie 1097.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Pentru Emulsiunea lui Scott

poți da liniștit bani, căci banii aceștia sunt în bun olc, fiind sănătatea bună, robustă, mai scumpă decât bogăția. Emulsiunea Scott conține cel mai bun oleu medicinal de pește norvegian și la prepararea ei se folosește cea mai bună calitate a acestui oleu de pește. Procedura de fabricațiune Scott e rezultatul unor experiențe și studii de peste 30 ani. Productul are efect extraordinar și aduce rezultate rezezi la delăturarea boalei sau la înfrângerea urmărilor distrugătoare ale boalei. Cu untură obicinuită de pește nici pe departe nu obține rezultate așa de favorabile și sigure, ca și cu Emulsiunea Scott.

Semnul, că Emulsiunea lui Scott e veritabilă este breveta: »un om, care poartă în spate o știucă mare«.

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, »Városi Gyógyszertár«

BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2.50

Se află în fie-careapotecă.

Muzică militară !

În grădina de iarnă a hotelului

„Crucea Albă“

azi, Sâmbătă seara,

muzica militară a regimentului c. r. 33

va concerta

sub conducerea maestrului Zellner Sándor.

Program:

1. Hiarmatha, marș N. Moret.
2. Uvertura a Dragonivillard c. op. A. Maillart.

3. Sirenele balului din opereta »Văduva ve-selă« F. Lehar.

4. Arie din Povestile lui Hoffmann, Offenbach.

5. Verlorenes Glück doină H. Wild.

6. Toreador et Andalouse de A. Rubinstein.

7. In memoriam portpurii de A. Zellner. Conținutul 1) Introducere. 2) Clopotele din Com-vile. 3) Bröllop paa Ulfsbjerg. 4) Pe mare. 5) Syl-via ballet. 6) Rândunelele satului. 7) Jocul Gno-milor. 8) Faust și Margareta. 9) Nu te rețin... 10) Din simfonia Andante a Haydu. 11) Don luan. 12) La Mascotte. 13) Șoaptele florilor. 14) Melo-dia op. 3 de Rubinstein. 15) Ca la craș polă. 16) Mica văduvă. 17) Cântecul șampaniei din Don luan.

8. Părți din Păpușa fermecătoare I. Bayer.

9. Liebessignal marș din opereta nouă Künst-lerblut E. Eysler.

10. Zapadă de Navă, bucate de caracter in-dian (nou). E. Alstyn.

Inceputul la 8 ore seara.

Cu deosebită stimă:

Braun Gusztáv,
hotelier.

Inadevăr este înviere !

O foarte interesantă istorie din viață, cuprinzând ad-vărul până la ultima slovă. S'a întâmplat an în luna Ia-lulie în o zi frumoasă de vară în casa bătrânului Barbu Ședea bătrânul Barbu în jeț în curte împreună cu nepoți săi — copii săi, toate neamurile și prietenii săi. Deodată strigă:

Puternic părinte a ceriurilor! Cum să-ți mulțumesc că în un vis ai trimis la mine pe îngerul tău, care m-a mâr-tuit de boala de 4 ani și de cumplitele dureri redându-mi iarăși sănătatea avută, puterea mea și fericirea familiei mele.

La auzul acestor vorbe fie-care l'a rugat pe bătrânul Barbu de 83 de ani, ca înainte de ce ar muri, să lasă moștenire a mașilor săi deslegarea cretului. La

acesta Barbu bătrânul și resucit ma-tățile lui ma-și dese, e le-a dobândit prin pomadă și a început să vorbească.

Lubită sope, copii și toți câți sunteți jurul meu, în noaptea zile prime de Crăciun mi-s'a-

rătat în vis un înger ținând în mână ceva medicament și mi-a zis: Barbule, Barbule ascultă vorbele mele! Trebuie a mori! Dar totuși mai există un leac de mântuire: Din neața când te scoli vei scrie momentan o epistolă la D. brițin, lui GROSZ NAGY FERENCZ ca să-ți trime balzamal lui Király unicul leac de mântuire, bun com boalei de stomac, podagrei, boalei de piele, astmă, o ceală, boală de ficat inimă și splină.

Am făcut așa. Am comandat balsamul Király și după patra întrebuintare am început să-mi redobândesc sănătatea. Astfel iubiți cetitori urmați-mi pilda și țineți purura în casa voastră câte o sticlă de balzamal Király pentru de-lăturarea bolii.

Pentru-ce întrebuintează în spitalele din străin-tate întotdeauna

renumitul BALZAM KIRÁLY,

renumitul balzamal Király e cel mai sigur și mai de preț medicament contra podagrei,

renumitul balzamal Király e neapărat de lipsă la reumă, dureri pe picioare și șele,

renumitul balzamal Király e tot deauna folositor și are efect sigur la tot felul de dureri externe și iuterne.

O sticlă mare 2 cor. 65 fil., 3 sticle mari 6 cor 65 fil., pe lângă rambursă, unicul preparator.

GROSZ NAGY FERENCZ, farmacist în Debrețen nrul 6.

ANUNȚ.

Am lipsă de un candidat de avocat român cu praxă. Dr Ioan Papp avocat Brăd.

S'a fondat la anul 1874.

H A I N E

pentru bărbați,
juni și copii

din materie de cea mai bună calitate, cele mai moderne, cel mai bun croi, paltoane și pardesii de toamnă și de iarnă în cele mai favorabile condiții și mai ieftine prețuri la

Maskovitz Zsigmond

Liferantul inteligenței române

A * R * A * D,

Edificiul teatrului.

Filiala în Piața libertății Nro. 1.

Toate vestmintele gata, la dorință se întocmesc conform corpului, fără alta renumerație.

În fiecare săptămână MARFĂ NOUĂ!

Telefon Nro. 534.

Cuie frig

se încălzească cu

cărbune de cărămidă prusacă

care se capătă numai în ferăria

BERTA TESTVÉREK

ARAD

Piața Andrassy nr. 3.

— Telefon 386. —

Tot acolo unicul magazin de grav argintin »VENUS« pentru lustruirea sobelor.

Mare magazin de patini.

INTEMEIAT LA 1850.

P I A N E

Intre plăcerile vieții familiare, fără îndoială se ține și pianul, ce în magazinul meu găsește în forme noi, dela 700 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor începând.

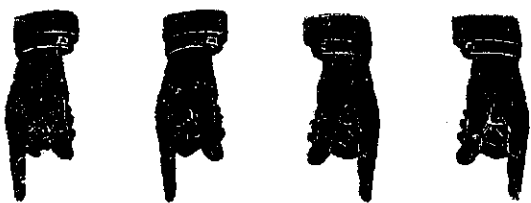
Folosirea de pian, pe lună 8 cor. Tocmirea pianelor în provincie și în loc o îndeplinesc prin adjutantul meu de specialitate.

CLAVIER & HARMONIUM
Kauf-Verkauf-
TAUSCH & LEHN-ETABLISSEMENT
J. KRISPIN ARAD

În biblioteca mea de împrumutare în care se găsesc opuri literare în limba maghiară, germană și franceză în cel mai mare schimb Prețul de cetit pe lună 1 cor., iar după volum 8 fileri.

KRISPIN JÓZSEF

ARAD, Deák Ferencz-u. 28.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator
de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaş

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Pomadă de mustață
DE HAJDUSÁGI!

Mustața e frumoasă

dacă întrebuințezi

pomada Hajdusági,

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mai mulți de o mie de medici renumiți recomandă și comandă pacienților lor

Balzamal reșesc

contra podagrei și a reumei, recunoscut mai bun medicament de întreaga lume.

O sticlă 2 cor. În provincie 2 cor. 50 fil. 3 sticle 6 cor. 65 fil. pe lângă rambursă gratuit. Medicament îngăduit de către ministrul de interne.

CREMA FÁY.

O mare bucurie poate fi pentru dame, că am inventat un medicament, unteul, ce nu-i stricăcios pentru pielea feței.

Știind că toate alifiile de până acum pentru înfrumșetarea feței sunt stricăcioasă, după multă străduință mi-a succedat, se inventez un medicament nestricăcios. Nu conține mercuriu, prin urmare:

- Crema Fáy e unica nestricăcioasă contra pistruiilor, lubriților și alte boale de piele.
- Crema Fáy dealătură ori ce beșicătură, peclugni și ori ce pată.
- Crema Fáy face să dispară sbărcurile, fața pielii o face mai fină și mai curată.
- Crema Fáy nu conține nici plumb nici mercuriu, și astfel nu e stricăcioasă.
- Crema Fáy nu conține materii unșuroase, e în formă de spumă, cu miros plăcut și nu face să lucească fața.
- Crema Fáy se poate folosi și ziua, deoarece nu conține unsoare și suplinește bine pudra.

Un borcan de CREMA FÁY 1 cor. Săpunul Crema Fáy, regele săpunurilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fáy întrebuițată cu crema cu tot redă feței o culoare frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței

corespund trei culori, de-șchisă nrul 8, roșie nrul 12 și roșie închis nrul 13, deci la comanda rog să vă provocați la numerul. Acestea alifii sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuința fără a se observa însă. — Un borcan 4 cor.

Apă de pistrui. Cel mai bun medicament pentru delaturarea a pistruiilor efect admirabil, căci îndată redă feței culoare curată, și nu-i stricăcios. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fil. Săpun de fiară pentru aceasta apă 80 fiteri.

Medicament pentru vopsirea părului în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndeajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce-o dorește. Nu înapreste părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a astmei.) — Iarna îndeosebi pe vremea, când e noros mulți sufăr de tuse, respinare neregulată, astmă, nădușeală etc. Aceste boale îl îstonesc pe om în un grad, că de multeori abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap, spate. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuințează Picăturile Senega pentru piept. Prețul unei sticle 1 cor. 40 fil.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice atât la bărbați cât și la femei. În o săptămână depiună însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție, pe din afară cu inscripție „Coloniale”. Prețul unei sticle cu cele necesare ce ajunge se vindece pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fil.

Pilule Resanguin, unicul medicament în caz de neregularitate periodică, la dureri ascușe și la răceli de acest soi. Inceată durerile, la moment redă sănătatea. — Un borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Frecând gingivalele cu ele, durerile de dinți provenite din ori ce cauză, ncteează la moment. O sticlă 70 de fil.

FARMACIA GROSZ NAGY FERENCZ DEBRECZEN.

La toate comanda de livrare se face cu reîntoarcerea poștei în întreaga țară.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francisc Kwizda

furnisorul curței c-reg. austro-ung., reg. române și princ. bulgare
farmacist cercual în Korneuburg
(lângă Viena).

Restitutions-Fluid de Kwizda

este apă de spălat caii, brevetă ces-regală. O sticlă costă 2-80 cor.

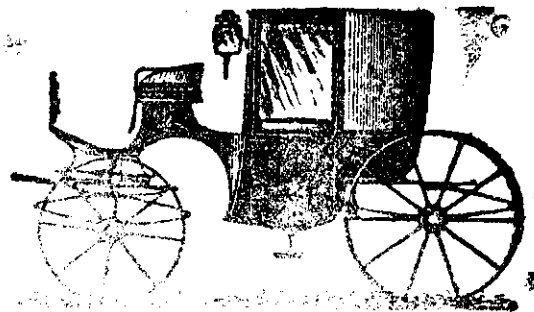
De 40 de ani se folosește în stăulele de curte, în grajdurile mari ale singuraticilor și în ale miliției, ca în-tăritor excelent, la în-țepenirea mușchilor, etc. la adresări are rezultat minunat, căci face ca caii să biruie mai multă muncă.

Numai avuți breveta alături-tă e veritabil e Restitutions-Fluidu e Kwizda.lđ

Să trimite preț-curante cu locaie gratuit și franco Deposit general: Iosif Török farmacist, Budapest Király-uteza 12, Andrassy-ut 26. I

În mai multe expoziții premiat cu primele premii.

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4.
(Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite

caruță noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețurifoarte
avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sâni, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Doamnelor!

CREMA LOTUS este cea mai bună și mai nestricăcioasă alifie pentru înfrumșetare, întrebuințându-se atât ziua cât și sara. Delatură totfelul de pete, precum: pistrui, pete de ficat, casuri și buburuze, beșicătură și precigiuni.

Fața primește o culoare frumoasă și curată. SAPUNUL LOTUS e sapun de toaletă, are miros plăcut și se poate întrebuința și fără cremă.

PUDRA DE FLOARE-LOTUS în culoare albă, roză și galbină. Pregătit după metoda americană, un mijloc de înfrumșetare înafentiv și admirabil. Se recomandă și doamnelor mai în etate, pentru că delatură încreșturii și redă o față tineră.

Prețul: Crema Lotus Cor. 1.—
Sapunul „ 1.—
Pudra de floare Lotus, fl. mare „ 2.—
„ „ „ „ fl. mic „ 1.—

Magazinul principal: în grănația de pălării pentru dame:

A „Párisi nőhöz“

SZEGED, Iskola-u. 13 sz.

Comanda din provincie pe lângă rambursă. Vanzătorilor prețuri scăzute.

Permis prin decretul ministerului de interne, nr. 41994.

Alianța

Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrată exclusiv de
maiestrii aradani

**mare asortiment de perdele,
diferite covoare și couverturi**

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maiestrii, punem la dispoziția
onoratului public.

**Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai
favorabile.**

Cu planuri servim gratuit!

Cu planuri servim gratuit!

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11